

ZOFIA NOGALSKA

ur. 1927; Sieciechów

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów; II wojna światowa; Puławy; okupacja niemiecka; okupacja hitlerowska; represje niemieckie; Warszawa; ukrywanie się przed Niemcami; wezwanie na roboty do Niemiec

Karta na roboty do Niemiec

Jak klasa dostała karty do Niemiec, to musieliśmy się ukrywać. Dyrektorka powiedziała, żeby się ukrywać gdzieś, ona z Arbeitsamtem załatwi wszystko, bo szkołę zamknęli. I każdy się gdzieś ukrywał. Ona załatwiała. I rzeczywiście, później otworzyli tą szkołę. Po dwóch czy trzech miesiącach dali zezwolenie. Ale jak ja już u niego pracowałam, to ja mówię: „Panie Daroń, ja już idę teraz do szkoły, bo otworzyli szkołę” „A niech pani mi da taką pracownicę jak pani” Bo wiedział, że ma uczciwą, że nikt go nie okradnie. A ja: „Gdzie ja mogę za kogoś zaręczać?” W każdym razie była taka sytuacja, że ja już do tej pracy nie poszłam. Że pójdę do tej szkoły, będę kończyła szkołę. I –ja dostałam drugą kartę do Niemiec. To on mi już później załatwił. Arbeitsamt to tutaj był jak się kończy cukiernia Ryszarda; niski taki domek co jest, to tam był ten Arbeitsamt. I ja dostałam kartę i wyznaczone miałam do jakiego baora i tylko ja jedna, wszyscy inni poszli do szkoły, nikt nic nie dostał. Ojciec poszedł do niego, a on mówi: „No, ja właśnie mówiłem, żeby Zosia nie szła do szkoły, bo może znów dostać” Ale tatuś mówi, że nikt nie dostał, tylko ona dostała. On wziął tę kartę i do tego Arbeitsamtu poszedł, że niby tam tego siego, to taka fikcja była. Ale ponieważ ja zachorowałam, z tą nogą miałam problem i byłam w klinice w Warszawie, to już potem z nim się rozstałam, bo pojechałam do tej kliniki, bo mówię; muszę jechać do kliniki, bo coś mi się na nodze robi. I zaczęło się powstanie.

Data i miejsce nagrania	2005-09-26, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Karol Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"